

1990-2018 Yılları Arası Türkiye’de Tenis Branşında Yapılan Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi

Aliye BÜYÜKERGÜN¹

Özet

Yayın Bilgisi

Gönderi Tarihi: 17.01.2020
Kabul Tarihi: 25.02.2020
Online Yayın Tarihi:
25.02.2020

Anahtar Kelimeler

Eğitim, Spor,
Yükseköğrenim,

Bu çalışma Türkiye’de tenis branşında yapılan tezlerin başladığı ilk zamanlardan bu yana nasıl bir ivme kazandığını gözlemleyip bu alanda yapılacak olan çalışmalara ve bireylere ışık tutacağı kanaati ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmamız YÖK elektronik arşiv sisteminde bulunan 1990-2018 yılları arasında Türkiye’de tenis ile ilgili yapılan tezlerin incelenmesi ile gerçekleştirilmiştir. Yapılan incelemeler neticesinde YÖK elektronik arşiv sisteminde bulunan toplam 106 yüksek lisans tezi ve 21 doktora tezi olmak üzere toplam 127 çalışmaya rastlanmıştır. Çalışmamızın verilerini elde etmek adına tenis branşında hazırlanan tezlere ulaşmak amacı ile YÖK elektronik arşiv sistemi arama kısmına tenis anahtar kelimesi girilmiştir. Tenis branşında hazırlanan tezlerin; yıllarına, üniversitelerine, konularına, ana konularına, enstitülerine, erişim durumlarına, danışman unvanına, yazım diline ve sayfa sayılarına bakılarak değerlendirmeler yapılmıştır. Verilerin toplanma ve analiz işleminde SPSS 25 programı kullanılmıştır. Analizlerin ilk aşamasında lisansüstü tezlerin genel durumu, yıllara göre dağılımı, üniversitelere göre dağılımı, konulara ve ana konulara göre dağılımları incelenmiştir. Tenis branşıyla ilgili yapılan lisansüstü tezlerin konularına göre dağılımlarına bakıldığında yüksek lisans tezlerinin %79.2’si ve doktora tezlerinin %90.5’i ‘spor’ konusuyla ilgili yapılan çalışmaları kapsamaktadır. Analizlerin ikinci aşamasında ise tenis branşının 17 farklı ana tema etrafında toplanması ve 25 ayrı bölümde bu temalar etrafında tezler yürütülmesi, tenis branşının sadece bir spor branşı olmasının ötesinde çok boyutlu bir branş olduğunu ve tenis branşının birçok alanı etkilediğini ortaya çıkarmıştır. Tenis ile ilgili yürütülecek tezlerin veya makalelerin sadece tenis branşında değil diğer alanlarda da yapılan çalışmaları dikkate alması ve mümkün olduğunca ortak çalışmalar yürütülmesi tenis branşının daha iyi anlaşılacağı ve spor alanının yanında birçok farklı disiplinlere de önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir.

Between the years 1990-2018 Graduate Thesis Examination of Tennis Made in the sectors in Turkey

Abstract

Article Info

Received: 17.01.2020
Accepted: 25.02.2020
Online Published:
25.02.2020

Keywords

Education, Sports,
Higher Education,

This study was carried out with the aim of providing an insight to individuals and future studies in this field by observing how much increase from the beginning of the dissertations about tennis in Turkey. During this study, YÖK electronic archive system of the council of higher education was observed to find the dissertations on tennis in Turkey between the years 1990-2018. As a result of the researches, we discovered 127 studies which are 106 of postgraduate and 21 doctorate dissertations. The keyword of tennis was searched in the search part of YÖK electronic archive system of the council of higher education to get the dissertations in the field of tennis. Dissertations on tennis were evaluated by considering their years, universities, topics, main topics, institutions, access situations, the title of consultant and total pages. SPSS 25 was used for data collection and analytics. In the first phase of the analysis, general situation, distribution by years, universities, topics, and main topics of the postgraduate dissertations were examined. Considering the distribution of postgraduate theses about the tennis branch according to their subjects, 79.2% of master's theses and 90.5% of doctoral theses cover the studies on sports. In conclusion, tennis has been gathered around 17 different main themes and 25 different departments have carried out a dissertation around these themes. This has revealed that tennis is a multi-dimensional department and tennis effect many fields. The theses or articles about tennis not only focus on this field but also other fields and common studies are carried out as far as possible and tennis will be understood better, and it will make significant contributions to the field.

¹İstanbul Gelişim Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, İstanbul/Türkiye

Giriş

Bilim ve teknolojide yaşanan gelişmeler, tüm dünyada eğitim ve öğretimde de önemli değişikliklere sebebiyet vermiştir. Derslerin amacı, süreci ve içeriğine yönelik önemli değişiklikler yapılmasını da zorunlu hale getirmiştir. Eğitim ve öğretimdeki bu yenilikler artık on veya yüz yıllık periyotlarla değil, nerede ise yıl ve aylarla ölçülebilecek durumdadır. Bu gelişmeler, eğitimin birbiri sıra adımlarını da kuvvetli bir şekilde etkilemektedir (Türker, 2001).

Çağdaş toplumların gelişmişlik düzeyleri, genellikle, ürettikleri bilim ve teknoloji ile ölçülmektedir. Bu ise yalnızca eğitim yoluyla sağlanır. Bu noktada ise, günümüzde yaşanan iletişim teknolojilerindeki hızlı gelişmeler ve bu gelişmeleri uygulamadaki yaygınlık da, gelişmiş eğitim sistemlerinin yetiştirdiği, yaratıcı üretici ve tüketicilerin varlığı ile yakından ilgilidir (Karasar, 2004).

Ülkemizde lisansüstü eğitimin eşgüdüm içerisinde yürütülmesinden sorumlu olan Fen Bilimleri, Sosyal Bilimler ve Sağlık Bilimleri Enstitülerine büyük görevler düşmektedir. Bu enstitüler, bilim ve teknolojide geleceğin liderlerini yetiştirmenin yanı sıra, ülkemizin giderek artan sosyal ve ekonomik problemlerine çözüm getirebilecek yaratıcı ve entelektüel beyinleri yetiştirmekten de sorumludurlar (Tosun, 2001).

Bir ülkede bilim adamı olmak isteyenlerin sayısı, niteliği, bilimsel araştırmalara duyulan arzu ve heyecan, öncelikle üst yönetimlerin ve buna bağlı olarak, toplumun konuya verdiği önem ve ağırlığa bunun bir ölçüsü olarak da ayırdığı fona paralel bir gelişme gösterir (Çakar, 2001:73).

Yüksek Öğretim Kanunu ve İlgili Mevzuata göre lisansüstü eğitim, 2547 sayılı Yükseköğretim Yasasının 65. Maddesi hükmü gereğince Üniversitelerarası Kurulca hazırlanan "Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği" ile düzenlenmiştir. Yönetmeliğin (b) maddesinde lisansüstü eğitimin yüksek lisans, doktora ve sanatta yapılan yeterlik programlarından oluşan, lisans öğretimine dayalı eğitim-öğretim ve araştırmanın sonuçlarını ortaya koymayı amaçlayan bir yükseköğretim olduğu belirtilmiştir (Demirtaşlı 2004).

Üniversitelerden beklenen hizmetlerin başında genel olarak bilim üretmek ve üretilen yenilikleri duyurmak gelir. Üniversiteler bilim ve sanat üretimine "tez/sanat eseri" eserleri ile kaynaklık olurlar. Üniversitelerde yüksek lisans ve doktora tezleri ile ve hatta lisans döneminde yapılan bitirme tez ya da projeleri ile eserler ortaya koyulur. Bu tür bilimsel ve sanatsal eserlerde yazarlar farklı kaynaklara dayanarak sabit bir fikri savunurlar. Bu tezlerin yapım aşamasında birçok farklı bilgiler toplanır, birleştirilir, öğrenciler danışman öğretim elemanları ile birlikte bu bilgileri yorumlar ve tespitleri ile sonuçlardan yola çıkarak düşüncelerin doğruluğunu görür ve bu düşünceleri raporlaştırarak sunarlar (Bengiray, 2009).

Lisansüstü eğitimin ve üniversitenin kalitesi ise giderek toplumun niteliğini etkilemektedir. Her türlü öğretim kademesindeki öğretmenlerin yetiştirilmelerinin üniversite düzeyinde gerçekleştirilmesi, disiplinler arası niteliği olan eğitim sistemlerinde her türlü uzman ve akademisyenin lisansüstü 35 eğilim kademesinde yetiştiriliyor olması konuyu daha da önemli kılmaktadır (Demirtaşlı, 2004).

Bilimsel bilginin incelenmesi, incelenen alanın güncel durumunu değerlendirme olanağı sağlar (Kaya, Yazıcı, Deliveli & Hoşgörür, 2015). Yüksek lisans ve doktora tezleri, alanda yapılan bilimsel çalışmaların en kapsamlı örneklerindedir (Berat ve ark, 2013). Her yıl çok sayıda lisansüstü tez, lisansüstü programlardan yayınlanmakta ve literature katkıda sağlamaktadır. Türkiye’de sadece 2016 yılında enstitüler bünyesinde yayınlanan lisansüstü tezlerin sayısı 22.803’e ulaşmıştır (YÖK, 2017). Bir çalışma alanında yapılan bilimsel çalışmaların sayısındaki artış, alanda ortak bir kanının sağlanabilmesi için bu çalışmaların derlenmesini zorunlu kılar.

Lisansüstü çalışmalar, alandaki en güncel yönetsel eğilimleri temsil eden çalışmalardır (Dungan & Pnyzwansky, 1988). Sonuç olarak çalışmanın bulguları hem güncel istatistiki ve yönetsel eğilimler hem de farklı araştırma yöntemleri ve istatistiki yöntemlerin dağılımları hakkında bilgi vermektedir. Buna ek olarak bulgular alandaki yazarların metodolojik eğilimleri üzerindeki değişimleri yıllara göre inceleme olanağı sağlamaktadır. Son olarak tenis konulu lisansüstü tezlerin güncel durumunu tanımlamak, araştırmacı çevrelerine Türkiye’deki ve diğer dünya ülkelerindeki okul öncesi eğitim çalışmaları hakkında karşılaştırma yapma imkânı sunar.

Tenis Sporu

Tenis sporu, çim, toprak, akrilik (hard) sert düzgün bir alanda raket ile kauçuk topun üstüne keçe kaplanan top ile karşılıklı vurarak, oyunun oynandığı alanın iki eşit ölçümlerde sınırlandırılmış çizgilere sahip, alanı ortasında iki dikme arasına çekilen 91 cm yüksekliğe sahip file üzerinden oynan oyundur (Türkiye Tenis Federasyonu, 2014)

Bu sportif oyundaki esas gaye, tenis topunun raket ile eşit ölçüler çizilmiş alan içerisine çizgiler oyun içerisinde dâhil olmak üzere rakip tarafından vurulan 5 topun saha üzerinde en fazla bir kez sekmesi veya sekmeden karşı rakip alanına topa uzak noktalara atarak sayı alabilmektir (Türkiye Tenis Federasyonu, 2014) Tenis bireysel bir spor olarak geçse de en az iki kişinin karşılıklı olarak oynaması durumunda müsabaka yapılabilecek bir aktivite olmasından dolayı profesyonel tenis dışında insanların boş zamanlarında birlikte oynayabilecekleri indoor (kapalı alan) ve outdoor (açık alan) olarak oynanabilen sporlardan biridir.

Günümüzde tenis sporunu ilgilendiren eğitim ve uygulamalar günden güne artmaya devam etmektedir. Üniversitelerde tenis ile ilgili dersler veya bölümler, Türkiye Tenis Federasyonu Eğitim Kurulu’nun açmış olduğu antrenörlük kursları, seminerler, konferanslar ile yine Türkiye Tenis Federasyonu ulusal ve uluslararası organizasyonlara ev sahipliği yapmakta, spor kulüpleri ve spor okullarında ise tenis eğitimleri verilmektedir. Kadınlar Tenis Birliği’nin (WTA) organizasyonlarından olan TEB BNP Paribas İstanbul Cup ve Profesyonel Tenisçiler Birliği’nin (ATP) organizasyonu kapsamında gerçekleşen Turkish Airlines Open Antalya Turnuvalarına ev sahipliği yapmaktadır. Tenis sporuna destek veren TEB BNP Paribas ve Turkish Airlines gibi büyük şirketlerin de artık tenis sporu üzerinde durduklarını ve uygulanmasına imkân ve fırsatlar sunmak için turnuvalara sponsor olarak destek verdiklerini görmekteyiz.

Bu bilgilere dayanarak, tenis branşında yapılan lisansüstü tezlerin ana konuları üzerinde durulduğunda yapılan çalışmaların hangi yönde olduğu sonucu belirlenmeye çalışılmıştır.

Materyal ve Yöntem

Araştırmanın bu bölümünde araştırma grubu, veri toplama aracı ve verilerin analizine ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

Yüksek lisans (YL) ve doktora (DR) tezlerinin incelendiği bu araştırmanın evrenini 1990-2018 yılları arasında Türkiye’de tenis ile ilgili yapılmış tezler oluşturmaktadır. Araştırma verileri, nitel araştırma veri toplama yöntemlerinden doküman incelemesi tekniği kullanılarak toplanmıştır. Veriler, YÖK’e bağlı Ulusal Tez Merkezi sayfasında yapılan taramalar sonucunda toplanmıştır. Tarama çalışması Eylül-2019/Aralık-2019 tarihleri arasında yapılmıştır. Doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgu ya da olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsamaktadır. Bu tür araştırmalarda, araştırmacı, ihtiyacı olan veriyi, gözlem veya görüşme yapmaya gerek kalmadan tek başına bir veri toplama yöntemi olarak kullanabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2006).

Verilerin toplanmasında tarama modeli kullanılmış ve. YÖK Ulusal Tez Merkezi arşivinden “tenis” anahtar kelimesi kullanılarak araştırılmıştır. Tarama sırasında anahtar kelime ile tezin adına, yılına, enstitüsüne, üniversitesine, bilim ve anabilim dallarına, yazım diline, düzeyine, erişim durumuna, danışman unvanına, sayfa sayısına ilişkin veriler toplanmıştır.

Verilerin toplanma işlemlerinde SPSS 25 programı kullanılmış ve analizlerin ilk kısmında lisansüstü tezlerin genel durumu, üniversitelere göre dağılımı, yıllara göre dağılımı, ana konulara ve konulara göre dağılımları incelenmiştir.

Bulgular

Bu bölümde, 1990-2018 yılları arasında yapılan lisansüstü tezlerin incelenip değerlendirilmesi ve sınıflandırılması ile elde edilen bulgular, tablolar altında sunulmuştur.

Tablo 1. Tenis ile İlgili Yazılan Tezlerin Genel Durumları

Değişken	Sınıf	N	%
Eğitim Düzeyi	Yüksek Lisans	106	83,5
	Doktora	21	16,5
	Toplam	127	100
Enstitü	Sağlık Bilimleri	94	74,0
	Sosyal Bilimler	22	17,3
	Eğitim Bilimleri	11	8,7
	Toplam	127	100
Erişim Durumu	Erişime Açık	102	80,3
	Erişime Kapalı	25	19,7
	Toplam	127	100
Yazım Dili	Türkçe	123	96,9
	İngilizce	4	3,1
	Toplam	127	100
Danışman Ünvanı	Dr. Öğr. Üyesi	35	45,7

	Doç. Dr.	34	26,8
	Prof. Dr.	58	27,6
	Toplam	127	100
Sayfa Sayıları	0 - 100 ss	88	69,2
	101 - 150 ss	27	21,2
	150 - 200 ss	7	5,5
	200 - 250 ss	4	3,1
	250 ve üzeri	1	0,7
	Toplam	127	100

Tablo 1 incelendiğinde tenis konusunda yazılmış olan lisansüstü tezlerin %83,5’u yüksek lisans tezi iken %16,5’u doktora seviyesindedir. Tenis konusunda yazılmış olan lisansüstü tezlerin enstitüler dikkate alınarak yapılan dağılımları %17,3 sosyal bilimler, %74,0 sağlık bilimleri, %8,7’si ise eğitim bilimleri oluşturmaktadır. Lisansüstü tezlerin %80,3’ü erişime açık iken, %19,7’ si erişime kapalı olarak görülmüş ayrıca tezlerin yazım dilinin %96,9’u Türkçe, %3,1’i İngilizcedir. Lisansüstü tezlerin danışmanlarına bakıldığında %45,7’si Dr. Öğr. Üyesi, %26,8’i Doç. Dr., %27,6’sı ise Prof. Dr. unvanına sahip olduğu görülmüştür. Tezlerin sayfa sayıları 0-100 aralığında %69,2’sini, 101-150 aralığı %21,2’sini, 150-200 aralığı %5,5’ini, 200-250 aralığı %0,7’sini ve 250 üzeri ise %1,5’lik kısmını oluşturmuştur.

Tablo 2. Tezlerin Yıllara Göre Dağılımı

Yıl	Yüksek Lisans	Doktora	Toplam
1990	2		2
1991	1		1
1992	1	1	2
1993	1		1
1994			
1995		1	1
1996		1	1
1997		1	1
1998	2		2
1999	1	1	2
2000			
2001	1		1
2002	3		3
2003	2		2
2004	3	1	4
2005			
2006	3		3
2007	5		5
2008	8		8
2009	6	2	8
2010	6	1	7
2011	5	2	7
2012	1	1	2
2013	6	2	8
2014	5	1	6
2015	5	1	6
2016	13	1	14
2017	13	3	16
2018	13	1	14

Tablo 2 incelendiğinde Lisansüstü tezlerin yıllara göre dağılımlarına bakıldığında 1990 yılından itibaren her yıl bu alanda lisansüstü tezlerin yazıldığı görülmüştür. 1990 yılından 2006 yılına kadar ortalama yılda 1,5 çalışma yapılmış, 2007 yılından 2018’e kadar ise ortalama her yıl 8,4 çalışma yapılmış,

2016, 2017 ve 2018’de ise en yüksek seviyede 44 çalışma yapılmıştır. Tezlerin yazıldığı yıllara bakıldığında ise 14’er tez yazılan 2016, 2018 yılları ile 2017 yılı en çok tez yazılan yıllar olmuş, 1994, 2000 ve 2005 yıllarında ise hiç tez yazılmamıştır.

Tablo 3. Yüksek Lisans Tezlerinin Üniversitelere Göre Dağılımı

Üniversite	N	%	Üniversite	N	%
Abant İzzet Baysal Üniversitesi	1	0.9	Harran Üniversitesi	1	0.9
Afyon Kocatepe Üniversitesi	1	0.9	İstanbul Bilgi Üniversitesi	1	0.9
Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi	1	0.9	İstanbul Gelişim Üniversitesi	3	2.8
Akdeniz Üniversitesi	4	3.8	İstanbul Üniversitesi	1	0.9
Amasya Üniversitesi	1	0.9	Karadeniz Teknik Üniversitesi	2	1.9
Anadolu Üniversitesi	2	1.9	Kırıkkale Üniversitesi	2	1.9
Ankara Üniversitesi	4	3.8	Kocaeli Üniversitesi	1	0.9
Atatürk Üniversitesi	1	0.9	Manisa Celal Bayar Üniversitesi	1	0.9
Bahçeşehir Üniversitesi	4	3.8	Marmara Üniversitesi	9	8.5
Başkent Üniversitesi	1	0.9	Mehmet Akif Üniversitesi	2	1.9
Celal Bayar Üniversitesi	2	0.9	Mersin Üniversitesi	1	0.9
Cumhuriyet Üniversitesi	2	1.9	Niğde Üniversitesi	1	0.9
Dokuz Eylül Üniversitesi	2	1.9	Ondokuz Mayıs Üniversitesi	1	0.9
Dumlupınar Üniversitesi	3	2.8	Orta Doğu Teknik Üniversitesi	3	2.8
Ege Üniversitesi	5	4.7	Sakarya Üniversitesi	9	8.5
Erciyes Üniversitesi	3	2.8	Selçuk Üniversitesi	6	5.7
Fırat Üniversitesi	1	0.9	Süleyman Demirel Üniversitesi	8	7.5
Gazi Üniversitesi	6	5.7	Trakya Üniversitesi	1	0.9
Gaziantep Üniversitesi	2	1.9	Uludağ Üniversitesi	1	0.9
Gedik Üniversitesi	1	0.9	Yüzüncü Yıl Üniversitesi	1	0.9
Hacettepe Üniversitesi	4	3.8	Total	106	100.0

Tablo 3’te Türkiye’de tenis ile ilgili gerçekleştirilen yüksek lisans tezleri üniversiteler baz alınarak incelendiğinde ilk sırada Marmara Üniversitesi %8,5 ve Sakarya Üniversitesi %8,5, Süleyman Demirel Üniversitesi %7,5, Gazi Üniversitesi ve Selçuk Üniversitesi %5,7 ile bu alanda en çok tez yazılan üniversiteler olmuşlardır. Ayrıca 41 ayrı üniversitede tenis ile ilgili yüksek lisans tezi yazılmıştır.

Tablo 4. Doktora Tezlerinin Üniversitelere Göre Dağılımı

Üniversite	N	%
Dumlupınar Üniversitesi	2	9.5
Ege Üniversitesi	2	9.5
Erciyes Üniversitesi	1	4.8
Gazi Üniversitesi	2	9.5
Kocaeli Üniversitesi	1	4.8
Marmara Üniversitesi	10	47.6
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	1	4.8
Orta Doğu Teknik Üniversitesi	1	4.8
Selçuk Üniversitesi	1	4.8
Total	21	100

Tablo 4’de Türkiye’de tenis ile ilgili gerçekleştirilen doktora tezleri üniversiteler baz alınarak incelendiğinde ilk sırada Marmara Üniversitesi %47,6, Dumlupınar Üniversitesi %9,5, Ege Üniversitesi %9,5, Gazi Üniversitesi %9,5 ile en çok bu alanda tez yazmış olan üniversite olmuştur. Ayrıca 9 ayrı üniversitede tenis ile ilgili doktora tezi yazılmıştır.

Tablo 5. Yüksek Lisans Tezlerinin Konulara Göre Dağılımı

Konular	N	%	Konular	N	%
Belirtilmemiş	1	0.9	Fizyoterapi ve Rehabilitasyon	2	1.9
Eğitim ve Öğretim	1	0.9	İşletme	1	0.9
Eğitim ve Öğretim, Psikoloji, Spor	1	0.9	Psikoloji, Spor	2	1.9
Eğitim ve Öğretim, Spor	4	3.8	Sosyoloji, İletişim Bilimleri	1	0.9
Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon	2	1.9	Sosyoloji, Spor	2	1.9
Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon, Ortopedi ve Travmatoloji	1	0.9	Spor	84	79.2
Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon, Spor	2	1.9	Spor, İşletme	1	0.9
Fizyoloji	1	0.9	Toplam	106	100.0

Tablo 5 incelendiğinde tenis ile ilgili yüksek lisans tezlerinin %79,2'si spor ile ilgili, %3,8'i eğitim ve öğretim, spor alanında yazılmıştır.

Tablo 6. Doktora Tezlerinin Konulara Göre Dağılımı

Konular	N	%
Anatomi, Spor	1	4.8
Spor	19	90.5
Morfoloji	1	4.8
Toplam	21	100.0

Tablo 6 incelendiğinde tenis ile ilgili doktora tezlerinin %90,5'i spor ile ilgili, %4,8'i Morfoloji, %4,8'i Anatomi, Spor konularında yazılmıştır. Spor konusunda ise 19 doktora tezi bulunmaktadır. Morfoloji ve Anatomi, Spor konularında 1'er tez yazılmıştır. Tenis ile ilgili 3 farklı konuda doktora tezi yazılmıştır.

Tablo 7. Tezlerin Ana Temalarının Konulara Göre Dağılımı

ANA TEMA	Konular																			Spor	Turizm	Toplam					
	Anatomi	Antropoloji	Besin Hij. ve Tek.	Beslenme ve Diy.	Bilgisayar Müh.	Biyokimya	Eğitim ve Öğr.	Ekonomi	Fizyoterapi ve R.	Fiz. Tıp ve Reh.	Fizyoloji	Halkla İlişkiler	Hematoloji	Hukuk	İstatistik	İşletme	Kamu Yönetimi	Morfoloji	Nöroloji				Ortopedi ve Trav.	Psikoloji	Reklamcılık	Sosyoloji	
Tenis yaralanmalarının incelenmesi																									5	5	
Teniste altyapı						1																				3	4
Antropometrik ve fizyolojik ölçümler									2	2							1									18	23
Teniste kuvvet gelişimi										1																4	5
Teniste beslenme																											0
Tenis branşının diğer spor branşları ile karşılaştırılması																					1					5	6
Teniste maç analizi ve değerlendirme						1																				6	7
Teniste hareket analizi						1		1	2																	1	5
Tenis antrenörlerinin sorun nitelikleri																										1	1
Tenis branşında psiko-sosy çalışmalar						1																	2			15	18
Tekerlekli sandalye tenisi																										1	1
Spor yönetimi																										3	3
Spor pazarlaması																											
/sponsorluğu/gönüllüleri															2											2	4

Teniste performans değerlendirme	1	2	1							26	30	
Teniste yetenek seçimi ve ilkeleri											0	
Motor Öğrenme ve Motor Beceriler		1								6	7	
Tenis hakemlerinin sorunlu nitelikleri										2	2	
Diğer									1	5	6	
TOPLAM	1	7	2	4	3		2	1	1	3	103	127

Not: Besin Hij. ve Tek.: Besin Hijyeni ve Teknolojisi, Beslenme ve Diy.: Beslenme ve Diyetetik, Bilgisayar Müh.: Bilgisayar Mühendisliği, Eğitim ve Öğr.: Eğitim ve Öğretim, Fiz. Tıp ve Reh.: Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon, Ortopedi ve Trav.: Ortopedi ve Travmatoloji.

Tablo 7'ye bakıldığında Lisansüstü yapılan tezlerin büyük bir kısmı incelendiğinde 103'ü spor, 4'ü fiziksel tıp ve rehabilitasyon, 7'si eğitim ve öğretim, 3'ü fizyoloji ve 1'i psikoloji sırası ile yer almaktadır. Spor alanında yapılmış olan tezlerin 18'i "Antropometrik ve fizyolojik ölçümler" oluştururken 30'u "Teniste performans değerlendirme" oluşturmaktadır. Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon konusunda yazılan lisansüstü tezlerin 12'si "Tekerlekli sandalye tenisi" oluştururken 6'sını "Teniste performans değerlendirme" oluşturmaktadır. Eğitim ve Öğretim konusunda yazılan lisansüstü tezlerin 5'i "Tenis branşında psiko-sosyal çalışmalar" oluşturmaktadır. Fizyoloji konusunda yazılan tezlerin 4'ü Teniste performans değerlendirme ana temasına göre yazıldığı ortaya çıkmaktadır. Teniste yetenek seçimi ve ilkeleri konusunda ise yapılmış olan sadece 1 çalışma bulunmaktadır.

Tartışma ve Sonuç

Tenis branşında 28 yıl sürece içerisinde üzerinde çalışılan lisansüstü tezlerin analizi yapılmıştır. Bu tezlerin 21'i doktora, 106'sı ise yüksek lisans tezidir. Yapılmış olan bu tezlerin 94'ü (%74,0) Sağlık Bilimleri Enstitüsüne, 22'si (%17,3) Sosyal Bilimler Enstitüsüne, 11'i (%8,7) Eğitim Bilimleri Enstitüsü'ne paralel şekilde yapılmıştır. Tenis branşında çalışılmış olan bu tezlerin 28 yıllık süre içerisinde devamlı olarak artmış olduğu gözlenmiştir. Bu sonuçlara istinaden tenis branşının akademik hayatta günden güne önemli değişikliklerin olduğu söylenebilir. Tezlerin temel konuları incelendiğinde büyük bir bölümünün (103) spor bilimi, (7) eğitim bilimleri, spor, (4) "fiziksel tıp ve rehabilitasyon", (2) fizyoterapi ve rehabilitasyon, (1) "psikoloji", (3) "sosyoloji, spor" konularına odaklanıldığı gözlemlenmektedir. Buna sebep olarak tenisin üniversitelerin Spor Bilimleri Fakülteleri ve Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulları çatısı altında seçmeli ders, seçmeli uzmanlık dersi ve uzmanlık dersleri verildiğinden dolayı, tenis branşında psiko-sosyal çalışmalar, tenis branşında antropometrik ve fizyolojik ölçümler ve teniste performans değerlendirme konularında çok sayıda tez çalışması yapılmıştır.

Tenis branşında ortaya koyulan lisansüstü tezlerin yetenek seçimi ve tespitinde ön şartlardan olan antropometrik ve fizyolojik ölçümler yaparak sporcu normlarının belirlenmesi ile en çok spor alanına giren teniste performans değerlendirme konularında çalışmalar yapılmıştır. Tenis branşında psiko-sosyal çalışmalar, tenis branşının bazı değişkenler açısından diğer spor branşları ile karşılaştırılması, teniste maç analizi ve değerlendirme üzerinde durulan ve çalışılan konular olmuştur.

Spor Pazarlaması üzerine yapılan araştırmaların genellikle spor alanında olduğu görülmüştür. Ayrıca Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon alanında Tekerlekli sandalye tenisi oyuncularının ve sağlık, psikolojik ve sosyal durumları üzerinde durularak araştırma konusu yapıldığı da göze çarpmaktadır.

Tenin eğitim ve öğretimi konusundaki çalışmalar incelendiğinde tenis branşında psiko-sosyal çalışmalar, teniste maç analizi ve değerlendirme, teniste hareket analizi, teniste performans değerlendirme, tenis branşının bazı değişkenler açısından diğer spor branşları ile karşılaştırılması, teniste altyapı incelemeleri, motor öğrenme ve motor beceriler konusunda tezler yazılmış olması tenisin bu başlıklarda da etkin olduğunu ortaya koymuştur.

Çalışılan lisansüstü tezlere ana temalarına göre bakıldığında teniste yetenek seçimi ve ilkeleri ve teniste beslenme konularında çalışma yapılmadığı görülmektedir. Gelişen teknoloji ile birlikte özellikle maç analizi ve değerlendirmesi alanında istihdam alanları ortaya çıkmıştır. Spor Kulüpleri organizasyonları bünyesinde maç analizi programlarını kullanabilen ve yorumlayabilen Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu veya Spor Bilimleri Fakültesi mezunlarını çalıştırmaktadır. Hareket analizi konusunu içeren sadece 5 çalışmanın olması da bu konudaki açığın bir göstergesidir. Tenis gibi içerisinde çok fazla teknik elementin olduğu bir branşta hareket sistemlerinin performansa olan etkilerini incelemek amacıyla daha fazla çalışma yapılmasının gerektiği söylenebilir. Ayrıca her sene Türkiye’de bulunan Spor Bilimleri Fakülteleri ve Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarının ve Antrenörlük Eğitimi Bölümü Tenis Uzmanlık sınıflarından mezun olan öğrenciler, Türkiye Tenis Federasyonu’nun açmış olduğu kurslarda antrenörlük belgesi almaya hak kazanan ve yurtdışından alınan tenis antrenörlük belgelerinin Türkiye’de karşılığı gelen antrenörlük kademesi ile denkliği bulunan çok sayıda tenis antrenörü göz önüne alındığında ‘tenis antrenörlerinin sorunları/nitelikleri’ konularında az sayıda çalışma olduğu göze çarpmaktadır. Türkiye’de az sayıda tenis kulübü olmasına karşın çok sayıda bulunan kort sayısı ve lisanslı tenisçi sayısı ile lisanssız olarak Tenis Spor Okulları’nda tenis oynayan 8-18 yaş arası çocukların sayısına bakıldığında ‘teniste altyapı’ konulu sadece 4 tezin bulunması da yine bu alanda açık olduğunu göstermektedir. Üniversitelerin Spor Bilimleri Fakülteleri ve Beden Eğitimi veya Spor Yüksekokullarının bölümlerinde ‘Sporda Yetenek Seçimi ve İlkeleri’ adı altında okutulan dersin ‘Teniste yetenek seçimi ve ilkeleri’ ana teması altında herhangi bir çalışma yapılmamış olması yine teniste yetenek seçimi ile ilgili çalışma yapılmasının gerekliliğini göstermektedir.

Öneriler

Yapılacak olan bu araştırmalar ile birlikte tenise yeteneği olan sporcuların belirlenmesi için okullarda ve spor kulüplerinde taramalar yapılarak bazı norm değerlerin oluşturulması ile ilgili çalışmalar yapılabilir. Günümüzde gelişen teknoloji ile son yıllarda önemli ölçüde artış gösteren yapay zekâ teknolojisi kullanılarak yapılan bir teze de rastlanmamıştır. Yapay zekânın kullanımı ile özellikle ‘istatistik’ konusunda ve ‘teniste maç analizi ve değerlendirme’ ana temasıyla ilgili çalışmalar yapılabilir.

Tenisin 17 farklı başlık altında toplanması ve 25 ayrı temada analiz edilerek tezlerin yürütülmüş olması, tenisin multidisipliner bir spor olduğunu ve tenisin birçok alanı da içinde barındırdığını ortaya koymaktadır.

Bu bilgiler ışığında tenis branşının kendi içerisinde birçok farklı alana hitap ediyor olması ve tenis disiplininin arka planında aslında çok fazla çeşitlilik göstermiş olduğu görülmektedir. Tenis başlığı altında lisansüstü tezler incelendiğinde şu ana kadar yazılan tezler ve akademik makaleler ışığında Türkiye’ de tenis sporunu daha ileriye taşımak için yoğun çaba sarf edilmesi gerektiği konusu aşikârdır.

Kaynaklar

- Bengiray S. (2009). *Türkiye’de İnsan Kaynakları Yönetimi Alanında Yapılan Lisansüstü Tezler ve Bu Tezlerde İncelenen Temaların Analizi: 1983-2008 Dönemi*. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İİBF Dergisi, 4(1), 167-97.
- Berat, A. H. İ., & Kıldan, A. O. (2013). Türkiye’de Okul Öncesi Eğitimi Alanında Yapılan Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi (2002-2011). *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(27), 23-46.
- Çakar, Ö. (1997). “*Fen Bilimleri Alanında Bilim Adamı Yetiştirme: Lisansüstü Eğitim*”, TÜBA Bilimsel Toplantı Serileri:7, ss. 65–75.
- Demirtaşlı, N. (2002). Lisansüstü Eğitim Programlarına Girişte Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavı (LES) Sonucunun ve Diğer Ölçütlerin Kullanımına İlişkin Bir Tarama, *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, Cilt: 35, Sayı: 1-2, ss. 61-70, Ankara.
- Dungan, C. F., & Pryzwansky, W. B. (1988). Consultation research: Trends in doctoral dissertations 1978–1985. *Journal of School Psychology*, 26(2), 107- 119.
- Karasar Ş. (2004). Eğitimde Yeni İletişim Teknolojileri -İnternet Ve Sanal Yüksek Eğitim, *The Turkish Online Journal of Educational Technology, TOJET*.
- Kaya, A. G. Ç., Yazıcı, M. M. Deliveli A. Ş., Ö. G. K., & Hoşgörür, V. (2016) Türkiye’de Eğitim Denetimi Alanında Yapılan Lisansüstü Çalışmaların Değerlendirilmesi.
- Tosun, İ. (2001). *Açılış Konuşması, Bilim Adamı Yetiştirme Lisansüstü*, Eğitim, Ankara: TÜBA Bilimsel Toplantı Serileri:7, 7–15.
- Türker, K. (2001). *Bilim İnsanı Yetiştirme: Dünyada ve Türkiye’de Lisansüstü Eğitim*, TÜBA Bilimsel Toplantı Serileri 7, Ankara.
- Türkiye Tenis Federasyonu. (2014). *Merkez Hakem Kurulu Kural Kitabı*, Ankara.
- Yıldırım, A. ve Şimşek H. (2006). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- YÖK. (2017). 20 Aralık 2019 tarihinde <https://www.yok.gov.tr/en> adresinden erişildi.

Makale Alıntısı

Büyükergün, A. (2020). 1990-2018 Yılları Arası Türkiye’de Tenis Branşında Yapılan Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi, [Between the years 1990-2018 Graduate Thesis Examination of Tennis Made in the sectors in Turkey], *Spor Eğitim Dergisi*, 4 (1), 20-29.

Bu eser Creative Commons Atıf-GayriTicari 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır.